

Minuta

Sedinței Comisiei Naționale de Experți (CNE) pentru supravegherea programatică a Programului Național de Control și Prevenire TB/SIDA (PNCP) și a granturilor Fondului Global (FG)

21 octombrie 2011

Participanți:

Membrii CNE:

1. **Aliona Serbulenco**, șef, Direcție politici în sănătatea publică (Ministerul Sănătății)
2. **Lilia Gantea**, șef-adjunct, Direcția asigurări medicale, buget și finanțe (Ministerul Sănătății)
3. **Iurie Osoianu**, vicedirector general, CNAM **Silviu Ciobanu**, coordonator, Programul pentru boli transmisibile ITS/HIV/SIDA (OMS)
4. **Gabriela Ionașcu**, coordonator, UNAIDS Moldova
5. **Gheorghe Caraseni**, consultant independent, Liga PTH
6. **Eduard Mihalas**, Consiliul Național al Tineretului din Moldova

Invitați permanenți:

1. RP UCIMP – Victor Volovei, Victor Burinschi, Svetlana Plamadeala
2. RP Centrul PAS– Liliana Caraulan,
3. Fundația Soros Moldova – Vitalie Slobozian, Angela Bordeianu
4. LPTH – Igor Chilcevschi

Au lipsit:

- 2 membri CNE cu drept de vot: reprezentantul Cancelariei de Stat și al Ministerului Finanțelor; și Secretarul CNC TB/SIDA – aflat în concediu, dar reprezentat la ședință de o altă persoană din partea aparatului Guvernului;
- Invitații permanenți din partea Centrului SIDA și Programul Național TB (PNC TB).

Obiectivul ședinței:

Evaluarea programatică a granturilor oferite R. Moldova de către Fondul Global și gestionate de către Recipienții Principali (RP) UCIMP și Centrul PAS.

Materiale distribuite în prealabil:

- 2 tabele programatice de evaluare ale UCIMP și PAS pe componenta HIV
- 2 tabele programatice de evaluare ale UCIMP și PAS pe componenta TB.

Perioada de raportare programatică:

1 ianuarie – 30 iunie 2011.

Moderator ședință

Prima parte a ședinței a fost moderată, din numele Secretarului CNC TB/SIDA, de către dl Oleg Barbă, șeful responsabil al Secretariatului CNC TB/SIDA.

Pentru început, dl Barbă a prezentat participanții, explicat lipsurile motivate/nemotivate, adus la cunoștința participanților istoricul constituirii CNE și menirea acesteia, cadrul de lucru al ședinței CNE și instrumentele de supraveghere programatică, și a rugat membrii CNE să desemneze președintele Comisiei.

Pentru poziția de președinte a fost propusă o singură candidatură, cea a dnei Gabriela Ionașcu, Coordonator UNAIDS Moldova. Propunerea a parvenit din partea dnei Aliona Serbulenco, reprezentantul Ministerului Sănătății (MS). Ceilalți membri CNE au aprobat unanim candidatura respectivă. Astfel, președintele CNE a fost aleasă G. Ionașcu, care a și moderat desfășurarea de mai departe a ședinței.

Ținând cont de lipsa de la ședință a reprezentanților PNC TB și Centrul SIDA, CNE a cerut Secretariatului CNC TB/SIDA expedierea unei scrisori în adresa invitațiilor lipsă și solicitarea explicațiilor de rigoare.

A doua sugestie făcută de către CNE pentru RP ține de necesitatea de a prezenta Comisiei conținutul tabelelor programatice în varianta română, deoarece nu toți membrii CNE vorbesc și înțeleg l. engleză.

În continuare, președintele CNE a propus ascultarea și, respectiv, discutarea indicatorilor problematici privind controlul TB și HIV/SIDA/ITS. Pentru început au fost abordate problemele RP UCIMP în atingerea indicatorilor stabiliți de către PNCP HIV/SIDA/ITS și FG pentru componenta HIV, iar apoi problemele întâlnite de către RP Centrul PAS.

Astfel, s-a dovedit că doi indicatori ai componentei HIV nu fost atinși:

1. Numărul femeilor gravide HIV pozitive, care beneficiază de cursul complet de profilaxie ARV (45% din cota stabilită pentru obiectiv), și
2. Numărul și % LSC incluși în programele outreach (45% din nivelul stabilit pentru obiectiv).

Referindu-se la aceiași indicatori problemă, Directorul executiv UCIMP, Victor Volovei, a menționat că neatingerea indicatorilor se datorează numărului insuficient de lucrători în teren și acțiuni/proiecte totuși limitate privind încadrarea în proiecte outreach a LSC. Pentru redresarea situației, RP UCIMP propune estimarea corectă a numărului real al LSC și sporirea proiectelor outreach pentru acestea.

În lumina celor sesizate mai sus, reprezentantul SR Soros a propus realocarea fondurilor pentru sporirea numărului de activități outreach de prevenire în teren. Dna Ionașcu a menționat că o eventuală realocare de fonduri ar fi posibilă doar în baza unei argumentări formalizate remisă de către subrecipient.

Președintele CNE ales a propus organizarea vizitelor în teren, cu participarea membrilor CNE pentru a discuta cu LSC și ONG prestatoare de activități de reducere a riscurilor și evalua situația și necesitățile la fața locului.

Deși indicatorii HIV atinși de către Centrul PAS pot fi apreciați cu calificativul A, reprezentantul PAS a explicat că obiectivul/ținta privind asistența juridică a PTH a fost mărit(ă), deoarece juriștii contractați au putut acorda mai multă susținere juridică beneficiarilor decât a fost inițial estimat. Totodată, grație co-finanțării și eficientizării costurilor de organizare, anul curent, Centrul PAS a reușit să dubleze numărul de instruiți pentru beneficiarii săi.

La finele discuțiilor pe marginea componentei HIV, RP au solicitat sesizarea CNC TB/SIDA, prin intermediul CNE, despre necesitatea :

- revizuirii indicatorului referitor la numărul gravidelor HIV+ și copii născuți de către acestea;

- revizuirea indicatorului privind LSC și identificarea de către sub-recipient și RP a modalității de îmbunătățire a acestui indicator prin intermediul GTL respectiv.

În pofida eforturilor depuse de cei doi RP pentru controlul TB, nivelul atingerii indicatorilor la componenta dată atestă rezultate slabe. În opinia membrilor CNE, luând în considerație toate fondurile alocate la nivel național, cât și de către FG, valoarea de 44% a ratei succesului pentru cazurile noi de TB este una inadmisibilă.

Datele tabelor programatice prezentate de către RP arată că indicatorii cei mai problematici țin de:

- nivelul mortalității
- rata MDR (cazuri noi) subestimată
rata succesului tratamentului, atât pentru cazurile de TB sensibilă, cât și pentru cele multirezistente.

În opinia dlui Victor Burinschi, Director programe TB UCIMP, aceste rezultate slabe se datorează:

- tratamentului direct observat al pacienților slab organizat;
- nivelului înalt de rezistență printre cazurile de TB.

Reprezentantul MS a informat participanții că ultima ședință operativă a Ministerului s-a pronunțat foarte dur pe marginea rezultatelor înregistrate în republică la capitolul dat. CNE a solicitat căutarea (în baza statutului/manualului operațional al Comisiei) și aplicarea unor pârghii de responsabilizare a beneficiarilor lipsă de la ședință, care implementează proiecte de combatere TB.

În opinia Directorului executiv UCIMP, susținerea tehnică oferită de către RP și FG până în prezent este mai mult decât suficientă pentru a asigura o bună funcționare și activitate rezultativă a cabinetelor și medicilor ftiziatri. Respectiv, se rece și responsabilizarea lor și condiționarea de mai departe a alocării altor resurse suplimentare în baza rezultatelor.

În această ordine de idei, CNE a propus solicitarea de la organizațiile lipsă de la ședință a unui program de acțiuni concrete în vederea redresării situației.

Membrul CNE din partea OMS, dl Silviu Ciobanu, consideră că TB este o problemă socială a tuturor și nu doar a RP. Raportul expertului internațional, elaborat la inițiativa OMS, care urmează a fi dat publicității în viitorul apropiat, în variantă română, confirmă acest lucru.

La finele discuțiilor pe marginea componentei TB, RP au propus:

- prezentarea tabelor programatice CNE după raportarea către FG (către 01 martie 2012 pentru semestrul II, 2011 și către 01 septembrie 2012 pentru semestrul I, 2012).

După ședință, membrii CNE s-au întrunit de sine stătător pentru concluzionarea celor evaluate și elaborarea unor recomandări generale privind rezultatele programatice înregistrate de către cei doi recipienți în perioada ianuarie – iunie 2011.

Deciziile CNE:

1. Organizarea vizitelor în teren, cu participarea membrilor CNE pentru a discuta cu LSC și ONG prestatoare de activități de reducere a riscurilor și evalua situația și necesitățile la fața locului.
2. Revizuirea indicatorului referitor la numărul gravidelor HIV+ și copii născuți de către acestea;

3. Revizuirea indicatorului privind LSC și identificarea de către sub-recipient și RP a modalității de îmbunătățire a acestui indicator prin intermediul GTL respectiv.
4. Solicitarea din partea Coordonatorilor Programelor Naționale să se pronunțe pe marginea neatingerii indicatorilor din topul celor 10, atât pentru domeniul HIV, cât și TB într-o ședință suplimentară;
5. Expedierea de către Secretariatul CNC TB/SIDA a unei scrisori în adresa invitaților lipsă – coordonatorilor Programelor Naționale, și solicitarea explicațiilor de rigoare privind lipsa de la ședință.
6. Solicitarea de la organizațiile lipsă de la ședință a unui program de acțiuni concrete în vederea redresării situației ce ține de controlul TB și HIV/SIDA.
7. Prezentarea următoarelor tabelele programatice CNE după raportarea către FG (către 01 martie 2012 pentru semestrul II, 2011 și către 01 septembrie 2012 pentru semestrul I, 2012).